

ILO-asiakirja 1/2015

SUOMEN ILO-NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2014 ja TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2015

Helsinki 2015

ISSN 0782-3290

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ

SUOMEN ILO-NEUVOTTELUKUNTA

SUOMEN ILO-NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2014

1. ILO-neuvottelukunnan tehtävät ja työn organisointi

Suomen ILO-neuvottelukunta on Kansainvälisen työjärjestön (ILO) perussäännön ja vuonna 1976 hyväksytyin kolmikantaneuvotteluja koskevan yleissopimuksen nro 144 sekä sitä täydentävän suosituksen nro 152 mukainen asiantuntijaelin, joka avustaa työ- ja elinkeinoministeriötä ILO:n toimialaan kuuluvien asioiden käsittelyssä. Neuvottelukunnan tehtävät on määritelty Suomen ILO-neuvottelukunnasta annetussa asetuksessa (851/1977).

Valtioneuvosto asetti 12.12.2013 Suomen ILO-neuvottelukunnan ajalle 1.1.2014 – 31.12.2016. Neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi 12 muuta jäsentä, jotka edustavat eri ministeriöitä ja työmarkkinajärjestöjä.

Neuvottelukunta toimii neuvottelu- ja lausunnonantoelimenä asioissa, jotka koskevat:

- 1) vastauksia, joita hallitus antaa Kansainvälisen työkonferenssin työjärjestykseen otettuja asioita koskeviin kysymyksiin ja lausuntoja, joita se antaa konferenssin käsiteltäviksi tulevista tekstiluonnoksista;
- 2) ILO:n hyväksymien uusien yleissopimusten ja suositusten saattamista eduskunnan käsiteltäviksi sekä yleissopimusten ratifioimista ILO:n perussäännön 19 artiklan mukaisesti;
- 3) ratifioimattomien yleissopimusten ja toistaiseksi toteutumatta jääneiden suositusten ottamista uudelleen tarkastettaviksi sopivin väliajoin silmällä pitäen yleissopimusten ratifiointien ja suositusten toteuttamisen edistämistä;
- 4) mahdollisia kysymyksiä, jotka liittyvät Kansainväliselle työtoimistolle ILO:n perussäännön 22 artiklan mukaisesti annettaviin selvityksiin; sekä
- 5) ehdotuksia, jotka koskevat ratifioitujen yleissopimusten irtisanomista.

Neuvottelukunta antaa valtioneuvostolle ja työ- ja elinkeinoministeriölle lausuntoja sekä tekee aloitteita asioista, jotka koskevat:

- 1) Suomen edustusta ILO:n työkonferensseissa ja hallintoelimissä sekä sen järjestämissä kokouksissa ja neuvotteluissa;
- 2) ILO:n päämäärien ja toiminnan tekemistä tunnetuksi kotimaassa;
- 3) ILO:n toimintaan liittyviä muita laajakantoisia tai periaatteellisia kysymyksiä; sekä
- 4) muita ILO:n toimialaan kuuluvia kysymyksiä, jotka työ- ja elinkeinoministeriö osoittaa neuvottelukunnan käsiteltäviksi.

Neuvottelukunnan kokoonpano on liitteenä 1.

1.1. Työjaosto

Työjaosto valmisteleo neuvottelukunnan toimialaan kuuluvia periaatteellisia ja laajakantoisia kysymyksiä ja käsittelee kiireelliset asiat silloin, kun neuvottelukuntaa ei ole mahdollista saada koolle. Jaostossa on yhtä monta työnantaja ja työntekijöitä edustavaa jäsentä. Jaostolla on oikeus kuulla asiantuntijoita.

Kertomusvuoden aikana työjaosto kokoontui viisi kertaa. Erityisesti työjaoston työtä leimasi ILO:n pääjohtaja Ryderin Suomen vierailun ohjelman valmisteluun osallistuminen.

Työjaoston kokoonpano on liitteenä 1.

1.2. Sopimusjaosto

Sopimusjaosto käsittelee kysymyksiä, jotka koskevat ILO:n hyväksymien yleissopimusten ja suositusten suhdetta ja vastaavuutta Suomen kansallisen lainsäädännön ja käytännön kanssa sekä raportteja, jotka koskevat mainituista seikoista ILOlle annettavia raportteja. Tässä tarkoituksessa sopimusjaosto:

- a) käsittelee yleissopimuksia ja suosituksia koskevat luonnokset hallituksen esityksiksi ja antaa niistä lausuntonsa,
- b) käsittelee yleissopimuksia koskevat vuosiraporttiluonnokset ja antaa niistä lausuntonsa,
- c) käsittelee ILO:n toimialakomiteoiden kokouksia varten valmisteltavista raporteista annettavat lausunnot,
- d) selvittää ratifioimattomien yleissopimusten suhdetta kansalliseen lainsäädäntöön ja kyseisten yleissopimusten ratifiointimahdollisuuksia ja antaa tästä määräajoin selonteon neuvottelukunnalle,
- e) valmisteleo muut ILO:n yleissopimusten ja suositusten soveltamiseen ja täytäntöönpanoon liittyvät kysymykset,
- f) pyrkii osaltaan tekemään ILO:n sopimustoimintaa tunnetuksi,
- g) selvittää ja laatii esityksiä siitä, miten ILOlle annettavien raporttien valmistelua voidaan kehittää. Tässä tarkoituksessa se erityisesti pyrkii yhteistyön kehittämiseen tilastojen tuotannosta vastaavien tahojen kanssa.

Kunnallisen työmarkkinajärjestön (KT) edustaja kutsutaan asiantuntijana sopimusjaoston kokouksiin silloin, kun niissä käsitellään erityisesti kuntapuolen intressissä olevia asioita.

Kertomusvuoden aikana sopimusjaosto kokoontui kaksi kertaa. Jaosto käsittelee 11 Suomen ratifioiman yleissopimuksen noudattamisesta ILOlle annetut raportit. Lisäksi jaosto valmisteli neuvottelukunnan hyväksymistä varten raporttiluonnosta ratifioimattomista sopimuksista ja suosituksista. Tällä kertaa ILO:n raportointipyyntö koski maataloustyöntekijöiden yhdistymis- ja kokoontumisvapautta koskevaa yleissopimusta nro 11, maaseudun työntekijäjärjestöjä ja niiden osuutta taloudellisessa ja sosiaalisessa kehityksessä koskevaa yleissopimusta nro 141 ja siihen liittyvää suositusta nro 149. Suomen osalta lausunto koski vain suositusta nro 149, koska em. yleissopimukset on jo ratifioitu.

Sopimusjaosto valmisteli neuvottelukunnan hyväksyttäväksi myös Suomen lausunnon vuoden 2015 työkonferenssin aiheesta eli suositusluonnoksesta, joka koskee epävirallisen talouden muuttamista viralliseksi taloudeksi.

Sopimusjaosto seurasi ja osallistui kotitaloustyötä (HE 93/2014 vp) ja (kirjallisessa menettelyssä) alkuperäiskansoja (HE 264/2014 vp) koskevien yleissopimusten ratifiointiin tähtäävien hallituksen esitysten valmisteluun. Jaostossa keskusteltiin myös Suomen kannasta EU:ssa käsitellyssä olleisiin pakkotyöpöytäkirjan neuvotteluvaltuutukseen sekä jäsenvaltioiden valtuutukseen ratifioida pakkotyötä koskeva pöytäkirja. Merityöyleissopimusta koskevista muutoksista jaostoa vain informointiin, koska sen sisältöä valmisteltiin merimiesasiain neuvottelukunnassa.

Sopimusjaoston kokoonpano on liitteenä 1.

2. ILO-neuvottelukunnan toiminta vuonna 2014

2.1. Kokoukset

ILO-neuvottelukunta kokoontui kertomusvuoden aikana viisi kertaa. Neuvottelukunta hyväksyi ILOlle annettavan nk. ratifioimattomia yleissopimuksia koskevan raportin maaseudun työntekijäjärjestöjä ja niiden osuutta taloudellisessa ja sosiaalisessa kehityksessä koskevasta suosituksesta nro 149 sekä raportit 11 Suomen ratifioimasta yleissopimuksesta. Neuvottelukunta hyväksyi myös lausunnon suositusluonnoksesta, joka koskee epävirallisen talouden muuttamista viralliseksi taloudeksi. Aihe on vuoden 2015 työkonferenssin asialistalla.

Neuvottelukunta keskusteli myös tärkeimmistä ILO:n hallintoneuvostoissa käsitellyistä asioista, kuten applikaatiokomitean toiminnan kehittämisestä sekä sopimusten valvontaan liittyvästä kriisistä, ILO:n työkonferenssin ja hallintoneuvoston toiminnan uudistamisesta, EU:n toimivallasta ILO-asioissa ja kahden seuraavan vuoden työkonferenssien aiheista.

Neuvottelukunta piti 14.5.2014 yhteisen kokouksen työkonferenssivaltuuskunnan kanssa. Siinä käsiteltiin konferenssin aiheita ja käytännön järjestelyjä. Konferenssin jälkeen käsiteltiin konferenssin seuranta.

Lisäksi neuvottelukunta keskusteli Antti Riivarin/TEM esittelemästä YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevista periaatteista laaditusta muistiosta UM:lle ja Sarivaara-Heikkisen/UM laatimasta UM:n luonnoksesta kehitysyhteistyötä koskevaksi ILO-vaikuttamissuunnitelmaksi. Neuvottelukunnassa keskusteltiin myös UM:n kehitysyhteistyöhankkeiden rahoituksesta sekä Johanna Lahden/UM alustamasta EU:n toimivallan määräytymisestä ILO:n sopimusten osalta.

Neuvottelukuntaa informoitiin ministeri Haaviston vierailusta ILOssa ja Afrikan aluejohtaja Chuman vierailusta Suomessa (UM) sekä 20. maailman työsuojelukongressista Frankfurtissa (STM). Kongressiin sisältyi Suomen järjestämä erillisseminaari, johon osallistuivat mm. ILO:n pääjohtaja Ryder ja ministeri Rätty.

Neuvottelukunta kuuli myös ILO:n edustajaa David Seligsonia kesän 2016 konferenssiaiheeseen ”Decent work in global supply chains” valmistelusta.

Neuvottelukunta ja sen työjaosto osallistuivat aktiivisesti ILO:n pääjohtaja Ryderin Suomen vierailun 25.-26.11.2014 ohjelman valmisteluun ja toteutukseen yhteistyössä eri tahojen kanssa.

2.2. Työkonferenssi

ILO:n 103. työkonferenssi pidettiin Genevessä 28.5.-12.6.2014. Valtioneuvoston nimittämään Suomen valtuuskuntaan kuuluivat hallituksen edustajina Liisa Heinonen (TEM) ja Antti Rytövuori (Suomen pysyvä edustusto Geneve), hallituksen edustajien varajäsenenä Päivi Kantanen (TEM) ja Jussi Toppila (TEM) sekä hallituksen edustajien neuvonantajina Sami Teräväinen (TEM), Veli-Pekka Rautava (SM) ja Heini Leppänen (Suomen pysyvä edustusto Geneve). Työnantajapuolen edustajana oli Minna Etu-Seppälä (EK) varaedustajanaan Mika Kärkkäinen (EK) sekä neuvonantajana Antti Kujala (EK/PALTA). Työntekijäpuolen edustajana oli Katja Lehto-Komulainen (SAK) varaedustajanaan Risto Kousa (STTK) sekä neuvonantajina Heikki Taulu (Akava) ja Anu-Tuija Lehto (SAK).

Konferenssin komiteat käsittelivät yleissopimusten ja suositusten soveltamista (applikaatiokomitea), pakkotyötä, epävirallisen talouden muuttamista viralliseksi taloudeksi ja työllisyyspolitiikkaa. Konferenssi hyväksyi pakkotyötä koskevaa vuoden 1930 yleissopimusta muuttavan ja täydentävän pöytäkirjan ja suosituksen sekä merityöyleissopimuksen ohjeiston muutoksen. EU:n puheenjohtajamaa Kreikka vastasi yhdessä ulkosuhdehallinnon kanssa EU-koordinaatiosta työkonferenssin aikana. Konferenssissa valittiin uusi hallintoneuvosto, jossa pohjoismaiden hallitusten paikka siirtyi Norjalle Tanskalta.

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnasta työkonferenssiin osallistuivat 8.-10.6.2014 Arto Satonen, Satu Haapalainen ja Marjaana Kinnunen. Konferenssin osana järjestettiin Työn maailman huippukokous/World of Work Summit 9.6.2014.

Työkonferenssista on laadittu valtuuskunnan raportti (ILO-asiakirja 1/2014), jossa on myös esitetty konferenssin keskeiset tulokset. (Sähköiseen raporttiin on yhdistetty ILO:n perussäännön mukainen eduskunnan informointi ILO:n työkonferenssin päätöksistä.)

2.3. Hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston 320. kokoukseen maaliskuussa (17.-27.3.2014) osallistuivat ensimmäisellä viikolla neuvotteleva virkamies Päivi Kantanen ja toisella viikolla neuvottelukunnan puheenjohtaja Liisa Heinonen ja Heini Leppänen Geneven pysyvästä edustustosta. Kokousta edeltäneeseen yhdistymisvapauskomitean kokoukseen osallistui (Tanskan hallituksen edustajana) professori Niklas Bruun Helsingin yliopistosta.

Hallintoneuvoston 322. kokoukseen 29.10-12.11.2014 osallistuivat neuvottelukunnan puheenjohtaja Liisa Heinonen, neuvotteleva virkamies Päivi Kantanen sekä ulkoasiainsihteri Ville Lahelma (UM) sekä Heini Leppänen Geneven pysyvästä edustustosta. Hallintoneuvostossa esille tulleita kysymyksiä käsiteltiin ILO-neuvottelukunnan kokouksissa.

EU-koordinaatiosta kokousten aikana vastasivat keväällä Kreikka ja syksyllä Italia EU:n puheenjohtajamaan ominaisuudessa yhdessä EU:n ulkosuhdehallinnon kanssa.

2.4. Pohjoismaiset ILO-koordinaatiokokoukset

Kertomusvuonna pidettiin kolme pohjoismaista hallitusten välistä koordinaatiokokousta ennen kahta hallintoneuvoston istuntoa ja ennen työkonferenssia (Oslossa 4.3.2014, Helsingissä 21.5.2014 ja Reykjavikissä 22.10.2014). Kokouksiin osallistui Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Islannin ILO-asioista vastaavia virkamiehiä.

Myös näissä kokouksissa esillä olleita asioita on käsitelty neuvottelukunnan kokouksissa.

ILO ja EU:n komissio järjestivät yhdessä Euroopan sosiaalista mallia koskevan konferenssin Brysselissä 27.-28.2.2014. Suomesta siihen osallistuivat Liisa Heinonen TEM:stä, Eeva Korolainen EK:sta ja Ilkka Kaukoranta SAK:sta.

Työkonferenssia valmistelleeseen EU-koordinaatiokokoukseen Brysselissä osallistui Sami Teräväinen TEM:stä 29.4.2014 sekä 23.10.2014 (aiheena vuoden 2015 valmistelu epävirallisen sektorin osalta).

2. 5. Pääjohtaja Ryderin vierailu

Neuvottelukunta osallistui aktiivisesti ILO:n pääjohtaja Guy Ryderin Suomen vierailuun sekä sen ohjelman (liitteenä 2) suunnitteluun. Pääjohtajan vierailu tapahtui työministeri Lauri Ihalaisen kutsusta. Pääjohtaja tapasi vierailun aikana ministeri Ihalaisen ohella myös pääministeri Alexander Stubbin, sosiaali- ja terveysministeri Laura Rädyn, ulkoministeri Erkki Tuomiojan ja kehitysministeri Sirpa Paateron. Lisäksi hän tapasi presidentti Tarja Halosen ja työmarkkinakeskusjärjestöjen johtajat.

Vierailun yhteydessä järjestettiin eduskunnan tiloissa avoin seminaari ”Globaali haaste - enemmän ja parempia työpaikkoja”. Seminaarin puheenjohtajana toimi eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan puheenjohtaja Tarja Filatov. Seminaariin osallistui noin 150 henkeä (seminaarin ohjelma on liitteenä 3).

Ministeri Paatero ilmoitti vierailun aikana pääjohtaja Ryderille Suomen osallistumisesta ILOssa suunnitteilla olevaan työsuojelun lippulaivahankkeeseen.

Ohjelman yhteensovituksessa vastasi Tiina Heiskanen TEM:stä. Neuvottelukunta osallistui ohjelman suunnitteluun erityisesti eduskunnassa järjestetyn ILO-seminaarin valmistelun ja toteutuksen osalta. EK:lla oli merkittävä rooli Konecranesille tapahtuneen yritysvierailun valmistelussa.

3. Tiedotustoiminta

ILO-asioista tiedotetaan työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivujen kautta. Suomen valtuuskunnan raporttiin on yhdistetty ILO:n perussäännön mukainen eduskunnan informointi ILO:n työkonferenssin päätöksistä, ja raportti julkaistaan vain sähköisenä.

http://www.tem.fi/tyo/kansainvalinen_tyoelamayhteisty/kansainvalinen_tyojarjesto_ilo/iloa_koskevat_julkaisut

3.1. ILO Internetissä

Työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivut ovat samalla myös ILOa koskevat esittelysivut.

http://www.tem.fi/tyo/kansainvalinen_tyelamayhteistyo/kansainvalinen_tyojarjesto_ilo

Suomenkielinen sähköinen esite ILOsta ja sen toiminnasta päivitettiin syksyllä numerotietojen osalta.

Lisätietoja ILO:n toiminnasta saa englanniksi, ranskaksi ja espanjaksi ILO:n kotisivulta.

<http://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>

ILO-NEUVOTTELUKUNNAN KOKOONPANOPuheenjohtaja:

Liisa Heinonen, hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:

Eija Koivuranta, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Pirjo Suomela-Chowdhury, yksikön päällikkö, 11.11.2014 alkaen Johanna Karanko, yksikön päällikkö, ulkoasiainministeriö

Katriina Alaviuhkola, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Mika Happonen, neuvotteleva virkamies, Valtion työmarkkinalaitos

Ritva Liivala, työmarkkinalakimies, Kunnallinen työmarkkinalaitos

Minna Etu-Seppälä, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Mika Kärkkäinen, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Simo Karetie, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Simopekka Koivu, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Katja Lehto-Komulainen, kansainvälisten asioiden päällikkö, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Pekka Ristelä, kansainvälisten asioiden asiantuntija, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Risto Kousa, kansainvälisten asioiden päällikkö, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

Anne Kaitainen, neuvottelija, AKAVA ry

Neuvottelukunnan sihteerit:

Päivi Kantanen, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Sami Teräväinen, hallitussihteeri, työ- ja elinkeinoministeriö

Helena Suvikko, sihteeri, 25.8.2014 alkaen Erja Matikainen, suunnittelija, työ- ja elinkeinoministeriö

TYÖJAOSTON KOKOONPANO

(jaostot on asetettu neuvottelukunnan kokouksessa 12.2.2014)

Puheenjohtaja:

Liisa Heinonen, hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:

Eija Koivuranta, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Minna Etu-Seppälä, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

(varalla Mika Kärkkäinen, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK)

Katja Lehto-Komulainen, kansainvälisten asioiden päällikkö, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

(varalla Risto Kousa, kansainvälisten asioiden päällikkö, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry)

Jaoston sihteerinä ovat toimineet neuvottelukunnan sihteerit.

SOPIMUSJAOSTON KOKOONPANO

Puheenjohtaja:

Liisa Heinonen, hallitusneuvos (TEM)

Jäsenet:

Marianne Kivistö, hallitussihteeri (STM)

Katriina Alaviuhkola, hallitusneuvos (STM)

Mika Kärkkäinen, asiantuntija (EK)

(varalla Minna Etu-Seppälä, asiantuntija (EK))

Katja Lehto-Komulainen, kansainvälisten asioiden päällikkö (SAK)

(varalla Paula Ilveskivi, lakimies (Akava))

Asiantuntijajäsenet:

Atte Rytkönen, lainopillinen asiamies (Suomen Yrittäjät)

Heli Ahokas, lakimies (STTK ry)

Jaoston sihteerinä ovat toimineet neuvottelukunnan sihteerit.

20.11.2014

OHJELMA**ILO:n pääjohtaja Guy Ryderin Suomen vierailu 24. - 26.11.2014****Maanantai 24.11.**

klo 23:00 Saapuminen Helsinkiin (AY 2870 Geneve – Helsinki)
Majoittuminen, hotelli Kämp

Tiistai 25.11.

klo 11:30 - 12:00 Pääministeri **Stubb**, Kesäranta

klo 12:30 – 13:45 Lounas ulkoministeri **Tuomioja**, Eduskunta

klo 13:50 – 14:30 Lehdistötilaisuus, Eduskunta

klo 14:30 – 16:30 ”**Globaali haaste – enemmän ja parempia työpaikkoja**” -seminaari
Eduskunnan auditorio (FI-EN tulkkaus)

klo 16:45 – 17:45 Työministeri **Ihalainen**, Eduskunta

klo 17:45 – 18:30 Tauko, käynti hotellilla

klo 18:30 – 19:00 Kehitysministeri **Paatero**, Valtioneuvoston juhlahuoneisto

klo 19:00 – 20:00 **Työmarkkinajärjestöjen puheenjohtajien ja työministerin tapaaminen**,
Valtioneuvoston juhlahuoneisto

klo 20:00 – 22:00 Illallinen, isäntänä ministeri **Ihalainen**, Valtioneuvoston juhlahuoneisto

Keskiviikko 26.11.

klo 7:30 - 8:30	Siirtyminen Hyvinkäälle
klo 8:30 - 10:30	Yritys-case: Konecranes, Hyvinkää
klo 10:30 - 11:15	Siirtyminen Hyvinkäältä Königstedtin kartanoon Vantaalle
klo 11:15 - 12:00	Tapaaminen Presidentti Halonen , Königstedtin kartano
klo 12:00 - 13:30	Lounas, sosiaali- ja terveysministeri Räty , Königstedtin kartano
klo 13:30 - 13:45	Tauko
klo 13:45 - 16:00	Keskustelufoorumi , Königstedtin kartano
klo 16:15	Lähtö Königstedtistä lentokentälle
klo 17:20	Lento AY2743 Helsinki – Varsova

Pääjohtaja Ryderin delegaatio:

Morten Hovda, kabinetin jäsen
Heinz Koller, Euroopan aluejohtaja

Vierailuun osallistuu myös suurlähettiläs Päivi Kairamo

“Globaali haaste: enemmän ja parempia työpaikkoja” -seminaari

tiistai 25.11.2014 klo 14.30-16.30

Eduskuntatalo, Pikkuparlamentin auditorio, Arkadiankatu 3

Puheenjohtaja: Tarja Filatov, eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan puheenjohtaja

Seminaarin aihealueet:

- Millaisia haasteita ja mahdollisuuksia globalisaatio ja teknologinen kehitys luovat yrityksille sekä työvoima- ja sosiaalipolitiikalle teollisuusmaissa, nousevan talouden maissa ja kehittyvissä maissa?
- Kuinka voisimme hyötyä globaalin työnjaon muutoksista luomalla enemmän ja parempia työpaikkoja? Kuinka ILO / Suomi / työmarkkinaosapuolet voisivat parhaiten vastata näihin haasteisiin ja käyttää mahdollisuudet hyväkseen?
- Kuinka ILO:n roolia pitäisi vahvistaa, jotta pystytään vastaamaan maailmanlaajuisiin haasteisiin?
- Miten Suomen hallitus ja työmarkkinaosapuolet vastaavat haasteisiin kansallisella ja kansainvälisellä tasolla? Kuinka ILO:n ja Suomen yhteistyötä tulisi syventää, jotta varmistetaan yhteinen edistys?

Ohjelma:

13.30-14.30	Kahvi
14.30-14.35	Avaussanat, Tarja Filatov
14.35-15.00	Guy Ryder , pääjohtaja, Kansainvälinen työjärjestö ILO
15.00-15.30	Globalisaation käytännön seuraukset:

Kommenttipuheenvuorot:

Konsernin yritysvastuujohtaja Terhi Koipijärvi, Stora Enso
Työntekijöiden edustaja Pasi Karttunen, pääluottamusmies, Konecranes Oyj

15.30-16.25	Paneelikeskustelu, puheenjohtaja Antti Joensuu , strategiajohtaja, työ- ja elinkeinoministeriö
16.25-16.30	Päätössanat, Lauri Ihalainen , työministeri
16:30-17.15	Cocktails

Paneelikeskustelun osallistujat:

Guy Ryder, ILO:n pääjohtaja
Lauri Ihalainen, työministeri
Laura Rätty, sosiaali- ja terveysministeri
Markus Äimälä, lakiasiainjohtaja, työlainsäädäntö ja työehtosopimustoiminta, EK
Lauri Lyly, puheenjohtaja, SAK
Antti Palola, puheenjohtaja, STTK
Sture Fjäder, puheenjohtaja, AKAVA

Tausta:

Globalisaatio ja teknologinen kehitys lisäävät työn hajautumista kansainvälisiin arvoketjuihin. Tämä nopea ja jatkuva rakennemuutos tuhoaa ja luo työpaikkoja sekä muuttaa työn sisältöä kaikkialla maailmassa. Muutos on tarpeellinen, jotta yritykset voivat uudistaa toimintaansa ja säilyttää kilpailukykyänsä. Meidän täytyy kehittää yhteiskuntaamme ja luoda enemmän ja parempia työpaikkoja.

Muutokseen kuitenkin sisältyy riskejä kuten työttömyyden kasvu, työolojen heikentyminen, sosiaalinen syrjäytyminen ja köyhyyden lisääntyminen. Nämä haasteet ja mahdollisuudet ovat maailmanlaajuisia – teollisuusmaat, nousevan talouden maat ja kehittyvät maat kohtaavat ne kaikki yhdessä.

ILO:n rooli on ratkaiseva tässä yhteydessä. Tarvitsemme vahvan maailmanlaajuisen toimijan, joka pystyy hallitsemaan muutosta sosiaali- ja työllisyyspolitiikan näkökulmasta. ILO:n ihmisarvoisen työn ohjelma muodostaa perustan globaalille ymmärtämykselle. ILO:n rooli on äärimmäisen tärkeä kehittyvissä maissa. Lisäksi ILOlla on keskeinen asema G20-maiden työllisyysprosessissa.

Maailmantalouden rakennemuutos on kohdannut vahvasti myös Suomea. Meillä on tarve luoda uusia yksityisen sektorin työpaikkoja, mikä edellyttää innovaatioihin investoimista. Meidän on myös tehtävä rakenteellisia muutoksia kilpailukykyämme varmistamiseksi. Lisäksi työelämän kehittäminen on tärkeää tässä yhteydessä, esimerkiksi työurien pidentäminen. Yritysten yhteiskuntavastuu on olennainen osa hallituksen ja yritysten kansainvälistä toimintaa.

Työmarkkinaosapuolet ovat ratkaisevassa roolissa sekä Suomessa että kaikkialla maailmassa niiden yhteisten ratkaisujen löytämiseksi, joilla saadaan luotua enemmän ja parempia työpaikkoja. ILO:n normien laatimistyö ja työnormien täytäntöönpano ovat erittäin tärkeitä, jotta voidaan estää sosiaalinen polkumyynti ja kilpailu alhaisemmalla sääntötasolla.

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ

SUOMEN ILO-NEUVOTTELUKUNTA

SUOMEN ILO-NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2015

1. ILO-neuvottelukunnan toiminta

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) toimii ILO-asioiden vastuuministeriönä. ILO-neuvottelukunta asetettiin uudelleen kolmivuotiskaudeksi vuoden 2014 alusta. Neuvottelukunnan tehtävät on määriteltä asetuksessa 851/1977. Neuvottelukunnan työjaosto ja sopimusjaosto valmistelevat asiat neuvottelukunnalle tehtäväjakonsa mukaisesti.

1.1 ILO:n kokoukset vuonna 2015

1.1.1. ILO:n 104. työkonferenssi

Kesän työkonferenssi pidetään 1.6. - 13.6.2015 Genevessä.

Konferenssissa käsitellään mm. yleissopimusten soveltamista (applikaatiokomitea), suositusta epävirallisen talouden muuttamista viralliseksi, pk-yritysten mahdollisuuksia luoda ihmisarvoisia ja tuottavia työpaikkoja sekä työntekijöiden suojelun strategisia tavoitteita.

1.1.2. Hallintoneuvoston kokoukset

Hallintoneuvosto kokoontuu Genevessä 13. – 27.3.2015 (323.), 13.6.2015 (324.) ja 30.10.-13.11.2015 (325.).

ILO:n hallintoneuvostossa Norja edustaa pohjoismaisia hallituksia kaudella 2015-2017. Suomi osallistuu kokouksiin tarkkailijana ja valmistelee osaltaan yhteispohjoismaisia puheenvuoroja sekä osallistuu EU- ja IMEC-puheenvuorojen valmisteluun.

1.1.3. Muut kokoukset

Lisäksi ILO järjestää vuoden 2015 aikana lukuisia asiantuntijakokouksia ja konferensseja. Suomen hallituksen on tarkoitus osallistua ILO:n ja Ranskan hallituksen järjestämään työn uusien muotojen koskevaan konferenssiin sekä lakko-oikeutta käsittelevään seminaariin.

Tilaisuudet löytyvät ILO:n nettisivuilta:

http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---relconf/documents/meetingdocument/wcm_041906.pdf

Neuvottelukunta seuraa myös muita ILO:n järjestämiä kokouksia tarpeen mukaan.

Pohjoismaiset hallitusten edustajien väliset ILO-koordinaatiokokoukset pidetään ennen hallintoneuvoston ja työkonferenssin istuntoja sekä tarpeen mukaan työkonferenssin aikana.

EU-koordinaatiokokoukset pidetään EU-puheenjohtajamaan johdolla ja EU:n ulkosuhdehallinnon aloitteesta muun muassa hallintoneuvoston ja työkonferenssin aikana sekä ennen työkonferenssia. Suomi osallistuu aktiivisesti EU:n kantojen muotoiluun.

Suomi osallistuu aktiivisesti myös IMEC-maiden (läntiset markkinatalousmaat) kokouksiin työkonferenssin ja hallintoneuvoston aikana.

Neuvottelukunnan kokouksissa käsitellään mainituissa kokouksissa esillä olevia asioita ja tärkeimmistä kokouksista jaetaan myös kokousraportit.

1.2 Lausunnot ja raportointi ILOlle

Neuvottelukunta käsittelee ILOsta tulevat lausuntopyynnöt ja niihin lähetettävät Suomen vastaukset.

Lisäksi neuvottelukunta käsittelee ratifioitujen yleissopimusten soveltamisesta vuonna 2015 annettavat määräaikaisraportit (ILO:n perussopimuksen artikla 22) sekä ratifioimattomia yleissopimuksia ja suosituksia koskevat ILO:lle lähetettävät raportit (ILO:n perussopimuksen artikla 19). Vuonna 2015 ratifioimattomia sopimuksia koskeva raportti annetaan muuttavia työntekijöitä koskevasta yleissopimuksesta nro 97 ja siirtolaisuuteen liittyviin väärinkäytöksiin sekä ulkomaalaisten työntekijöiden yhtäläisten mahdollisuuksien ja yhtäläisen kohtelun edistämiseen liittyvästä yleissopimuksesta nro 143 sekä niihin liittyvistä suosituksista nro 86 ja 151.

Neuvottelukunta tulee käsittelemään myös hallituksen vastauksia ILO:n sihteeristön kyselyihin, jotka liittyvät vuoden 2016 työkonferenssin asialistaan, eri toimialoihin tai asiantuntijakokouksiin.

Lisäksi neuvottelukunta käsittelee ILO-sopimusten mahdollista ratifiointia.

Vuonna 2015 on tarkoitus antaa eduskunnalle hallituksen esitys pakkotyöyleissopimuksen muuttamista koskevan pöytäkirjan hyväksymisestä.

2. ILOa koskeva tiedotustoiminta

Kansainvälisen työjärjestön toimintaa koskevat asiat pyritään ottamaan esille entistä vahvemmin erilaisissa seminaareissa ja muissa kokouksissa. Tavoitteena on ILO:n sopimusten ja suositusten sekä muun toiminnan tunnetuksi tekeminen samoin kuin niiden sisällön parempi huomioiminen muussa toiminnassa.

Keskeisinä tiedotuskanavina ILO-asioista ovat ILO:n omat ja työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivut. TEMin sivujen sisältöä pyritään laajentamaan ja kehittämään.

Toimitettavia ILO-asiakirjoja vuonna 2015 ovat

- Suomen ILO-neuvottelukunnan toimintakertomus vuodelta 2014 ja toimintasuunnitelma vuodelle 2015
- ILO:n 104. kansainvälinen työkonferenssi 2015: Suomen valtuuskunnan raportti ja ILO:n perussäännön mukainen eduskunnan informointi ILO:n työkonferenssin päätöksistä

Neuvottelukunnassa keskustellaan ”Kansainvälisen työjärjestön ILO:n yleissopimukset” -julkaisun päivittämistarpeesta sekä sen sisällön saattamisesta nettiin helposti päivitettäväksi.

3. Muu toiminta

Ulkoasiainministeriön roolia ILO:n kehityspoliittisessa työssä käsitellään edelleen neuvottelukunnassa ja yhteistyötä UM:n kanssa edelleen tiivistetään vuoden 2015 aikana. Neuvottelukunta keskustelee UM:n laatimasta vaikuttamissuunnitelmasta ILO:n kehitysyhteistyön osalta.

Neuvottelukunta keskustelee työelämän normeista EU:n kauppapolitiikassa sekä osallistuu mahdollisen ILO-aiheisen seminaarin valmisteluun osana Suomen pohjoismaista puheenjohtajuutta vuonna 2016.

Neuvottelukunnan puheenjohtaja, jäsenet ja sihteerit pyrkivät osallistumaan neuvottelukunnan edustajina YK-järjestelmän puitteissa Suomessa järjestettäviin tilaisuuksiin, joiden aihepiiri käsittelee ILO:n toiminta-alaa.

Neuvottelukunta pohtii toimintansa kehittämistä vuosittain syksyn viimeisessä kokouksessa.

Neuvottelukunta selvittää TEM:n resurssit huomioon ottaen tarvetta tehdä määräaikaisselvitys ILO:n ratifioimattomien yleissopimusten ratifiointiesteistä.

4. Määrärahat

Suomen ILO-neuvottelukunnan toiminnasta aiheutuvat menot sisältyvät valtion talousarviossa vuodelle 2015 TEM:n budjettiluokkaan.

Työ- ja elinkeinoministeriö maksaa ILOlle alkuvuodesta YK:n maksuskaalan mukaisen Suomen jäsenmaksun, joka vuonna 2015 on 1 972 070 Sveitsin frangia (1 887 148,33 euroa).

Toimintasuunnitelma vuodelle 2015 on hyväksytty ILO-neuvottelukunnan kokouksessa 27.2.2015. Neuvottelukunta voi tehdä siihen muutoksia ja tarkistuksia tarpeen mukaan.